

Situații limită

Curs 13

10 Ianuarie 2023

Quick recap

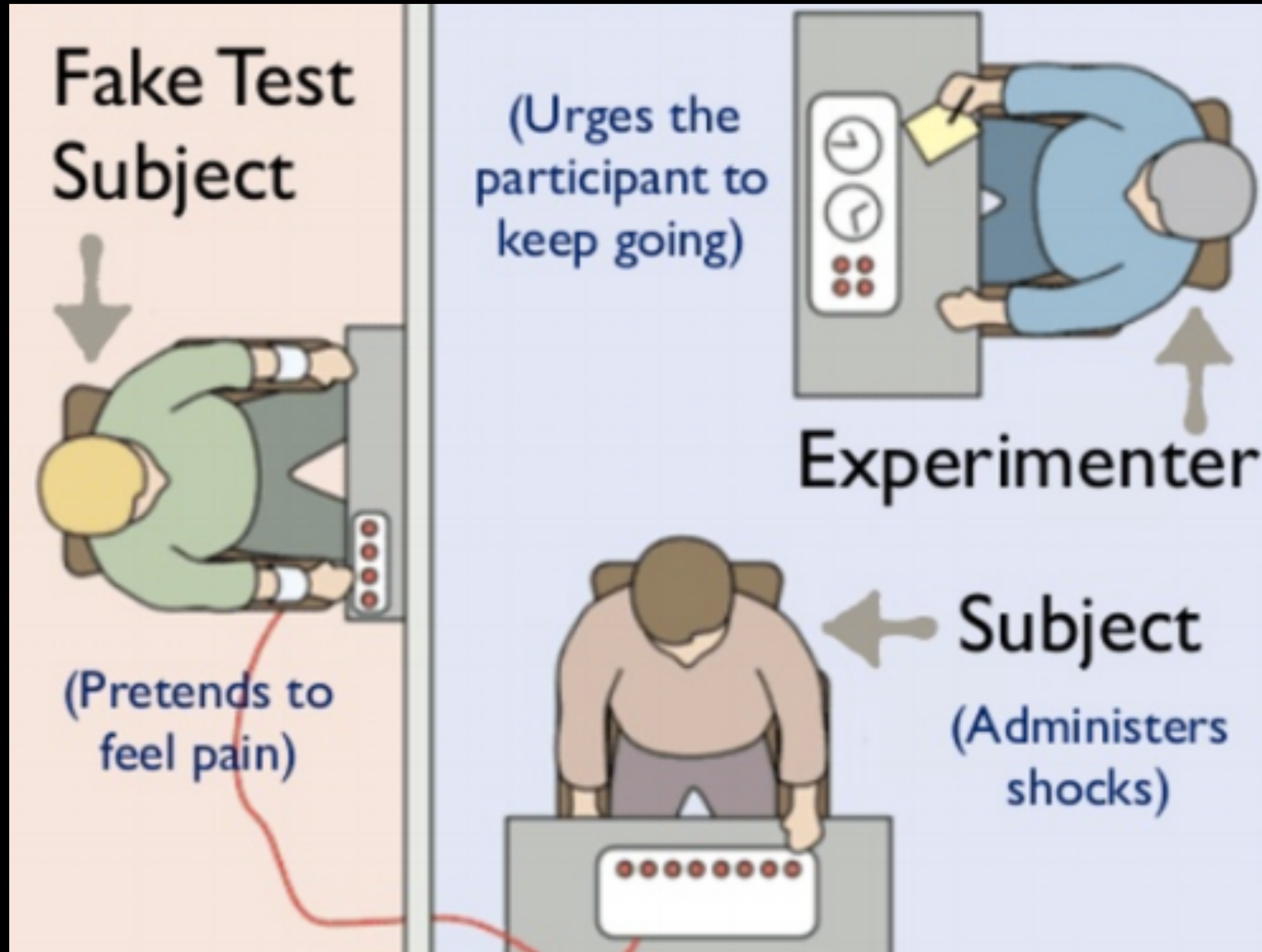
Utilitarismul (Mill)

- Ce presupune?
- Puncte forte?
- Puncte slabe?

Deontologismul (Kant)

- Ce presupune?
- Puncte forte?
- Puncte slabe?

Experimentul Milligram

1. Please continue *or* Please go on.
2. The experiment requires that you continue.
3. It is absolutely essential that you continue.
4. You have no other choice; you *must* go on.

Trebuie notat că subiecții nu știau datele experimentului

DIEDERIK STAPEL

- dezordinea ne face mai predispuși la stereotipuri și discriminare
- vegetarienii sunt mai altruști și mai sociabili decât cei care consumă carne
- există o corelație între bunele maniere și prezența paharelor de vin pe masă

Ce s-a întâmplat?

- Minim 30 de articole publicate
- Extrem de cunoscut pentru câștigarea granturilor
- 3 junior researchers au sesizat că anumite date din diferite articole sunt contradictorii
- Au mai fost cercetători tineri care sesizaseră asta, dar nu au fost luați în serios
- Colegii lui Stapel utilizau datele oferite de acesta

What happened?

Oh well...

- Toate datele erau fabricate.
- Dar cum?
- De ce atât de mulți ani?

“The sophisticated way in which Stapel used his power and prestige. Stapel was known as a charismatic leader with great dedication to his students and colleagues. There was often a phase of intensive preparation of the research with the student. After developing experimental materials, the data collection was completely in the hands of Stapel. The so-called data collection occurred at secondary schools where Stapel had connections, and occurred under his sole supervision. He enlisted the help of unknown (fictitious) paid research assistants for data collection. After a few weeks, a complete, coded data set would be made available to the collaborator for further analysis. The collaborator could then immediately focus on manuscript writing. Stapel

justified doing the research at secondary schools because students there were more naïve and therefore “better research participants.” He did not allow collaborators to approach the schools, as schools might be overwhelmed with research requests and this would jeopardize his access. Stapel was described as intimidating and not tolerating questions from students regarding his refusal to have them involved in data collection. There was some discussion among students and junior researchers about his complete control over the data, but in the end it was felt that he was doing them a service.”

(<https://www.apa.org/science/about/psa/2011/12/diederik-stapel>)

Caz 1: Te afli pe o stație spațială experimentală pentru a întreprinde o cercetare fundamentală despre apariția vieții în univers. Ești singurul om, dar pe stație se află cea mai performantă Inteligență Artificială (IA) cunoscută. Ea face cea mai mare parte din muncă: colectarea și structurarea datelor, calcule și verificări, etc. Când vei publica articolul trebuie să consideri această IA drept coautor?

Caz 2: Același scenariu. Nu ajungi la rezultatul așteptat. Renunți nervos și vrei să ștergi articolul la care lucrezi. Cât beio cafea, IA rezolvă problema, oferă o ipoteză mai bună, găsește erorile pe care le-ai făcut, le corectează și definitivează articolul, scriindu-l cu talent. O vei considera coautor?

Caz 3: Doar că la final IA îți mărturisește că nu ar fi rezolvat articolul dacă nu ar fi fost pre-programată să rezolve tocmai problema ta. Cine merită credit acum? IA sau programatorul ei?

Drepturile AI

Ar trebui AI să aibă drepturi și libertăți? (Similare cu cele umane)

GÂNDIRE CRITICĂ ȘI ETICĂ ACADEMICĂ

27 Ianuarie 2022

Timp de lucru: 2 ore 1 punct din oficiu

1. Există un argument în paragraful următor? Dacă da, reconstituiți argumentul, menționați premisele, respectiv concluzia. (1 puncte)

“Dacă aș fi democrat, atunci ultimul lucru pe care l-aș face ar fi să încerc să mobilizez acești oameni ca forță politică ... deoarece cred că aceasta produce o nefericire reală celor care politizează religia.” (Mark Silk, Director Greenwood Center)

2. Ce este *argumentum ad verecundiam* (argumentul relativ la autoritate)? Există situații în care acesta poate fi acceptat în cadrul unei discuții? Argumentați-vă punctul de vedere. (1.5 punct)

3. Construiți o definiție pentru ‘vaccin’ care să încalce simultan trei reguli ale definiției. Menționați regulile încălcate. (1 punct)

4. Anita și Rafael sunt colegi de grupă. Anita provine dintr-o familie înstărită și face gimnastică de performanță. Ea a fost deja acceptată cu bursă la universitatea ei favorită. Rafael muncește enorm pentru a obține o bursă la universitatea visurilor lui. Pe lângă școală, Rafael are o slujbă cu jumătate de normă, pentru a-și putea ajuta familia și susține sora mai mică. Cei doi au de realizat un proiect împreună pentru o materie importantă. Din cauza că era foarte obosit, Rafael nu reușește să respecte termenul limită. Anita se oferă să îl ajute, motivând că astfel ajută echipa. Dacă Rafael acceptă, atunci amândoi vor obține o notă mare. Dacă Rafael refuză ajutorul incorect, atunci echipa lui va avea de suferit. Rafael calculează rezultatele posibile și decide să accepte ca Anita să realizeze întreaga muncă. Analizați comparativ acțiunile celor doi din perspectiva eticii fericirii generale și din perspectiva kantiană. (1,5 punct)

5. Construiți un eseu argumentativ pentru una din următoarele teze (4 puncte):

- a. Pro/Contra bunătatea este superioară adevărului.
- b. Pro/Contra studenții ar trebui să aibă dreptul să stabilească curricula și nivelul cursurilor.
- c. Pro/Contra este mai bine să poți zbura decât să poți fi invizibil.